Súd:	Mestský súd Bratislava IV
Spisová značka:	B5-60C/19/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu:	1523201154
Dátum vydania rozhodnutia:	16. 10. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Michala Bašticová
ECLI:	ECLI:SK:MSBA4:2025:1523201154.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Bratislava IV, v konaní vedenom sudkyňou JUDr. Michalou Bašticovou, v spore žalobcu: A. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. XX, XXX XX B., právne zastúpeného: URBAN & PARTNERS s. r. o., IČO: 47 244 895, advokátska kancelária so sídlom Červeňova 15 12, 811 03 Bratislava, proti žalovanej: Slovenská republika – konajúca prostredníctvom Generálnej prokuratúry SR, IČO: 00 166 481, so sídlom Štúrova 2, 812 851 Bratislava, o zaplatenie náhrady škody 2.197,12 eur a nemajetkovej ujmy 60.000 eur s príslušenstvom, takto

r o z h o d o l :

I. Žalovaná j e p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 10.000 eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 7,50 % ročne z uvedenej sumy od 10.01.2023 do zaplatenia, a to do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Vo zvyšku súd žalobu z a m i e t a .

III. Žalovanej sa n e p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania o zaplatenie náhrady škody.

IV. Žalobcovi sa p r i z n á v a voči žalovanej nárok na náhradu trov konania o zaplatenie nemajetkovej ujmy v rozsahu 100 % z priznanej sumy vo výške 10.000 eur.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou podanou pôvodne na Okresný súd Bratislava V dňa 29.03.2023 domáhal, aby súd zaviazal žalovanú na zaplatenie náhrady škody vo výške 2.197,12 eur (bez príslušenstva), nemajetkovej ujmy vo výške 60.000 eur (bez príslušenstva) a náhrady trov konania titulom zodpovednosti štátu za spôsobenú škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. o o zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci (ďalej aj ako „z. č. 514/2003 Z. z.“). V dôvodoch uviedol, že odvodzuje svoj nárok uplatňovaný touto žalobou od nezákonného rozhodnutia, ktorým je uznesenie vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave V, odbor kriminálnej polície, ČVS: ORP-306/1-VYS-B5-2018 zo dňa 11.04.2018, ktorým bolo voči žalobcovi vznesené obvinenie pre zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a) Trestného zákona. Nakoľko v prejednávanej veci bola škoda spôsobená v trestnom konaní, a to konkrétne v tzv. predsúdnom (prípravnom) konaní, za zákonnosť ktorého primárne nesie zodpovednosť v súlade s § 230 ods. 1 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok prokurátor, a v danej trestnej veci bola podaná obžaloba, orgánom príslušným na konanie v mene žalovanej je Generálna prokuratúra SR. Tiež vzhľadom na skutočnosť, že predmetné trestné konanie skončilo právoplatným oslobodzujúcim rozsudkom Okresného súdu Bratislava v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave, ktorý s konečnou platnosťou oslobodil žalobcu spod obvinenia a spod obžaloby, tak vecne príslušným orgánom na prejednanie nároku žalobcu je Generálna prokuratúra SR. Na základe uvedeného je možné zhrnúť, že v predmetnej veci za škodu, ktorá bola spôsobená nezákonným rozhodnutím, zodpovedá Slovenská

republika, za a v mene ktorej koná Generálna prokuratúra SR. Právnym základom tejto žaloby je § 5 v spojení s § 6 a § 17 z. č. 514/2003 Z. z., ktoré upravujú právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci, spôsob a rozsah jej náhrady. Právnym základom je aj § 11 a § 13 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej aj ako „OZ"), ktorý ustanovuje, že fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy. Poukázal na skutočnosť, že žalobca splnil zákonnú povinnosť vopred predbežne prerokovať svoj nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím s príslušným orgánom, ktorým je Generálna prokuratúra SR, a to žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku žalobcu ako poškodeného na náhradu škody zo dňa 11.08.2022, v ktorej si uplatnil nárok na náhradu škody vo forme trov obhajoby vo výške 2.197,12 eur a súčasne nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 28.000 eur. Prvú žiadosť následne žalobca doplnil. Generálna prokuratúra SR žiadosť žalobcu o predbežné prerokovanie nároku prerokovala, pričom nárok žalobcu na náhradu škody a nemajetkovej ujmy neuspokojila. V nadväznosti na doplnenie žiadosti žalobcu Generálna prokuratúra SR oznámením zo dňa 09.01.2023 uviedla, že žiadosť žalobcu už bola prerokovaná a na ďalšie žiadosti žalobcu už nebude prihliadať. Žalobca si síce v pôvodnej žiadosti o predbežné prerokovanie nároku žalobcu ako poškodeného na náhradu škody zo dňa 11.08.2022 uplatnil nárok na náhradu nemajetkovej ujmy len vo výške 28.000 eur, avšak podanou žalobou si žalobca uplatnil nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v celkovej výške 60.000 eur, pričom zdôraznil a poukázal na oznámenie Generálnej prokuratúry SR zo dňa 09.01.2023, v ktorom uviedla, že žiadosť žalobcu už bola prerokovaná a na ďalšie žiadosti žalobcu už nebude prihliadať. Ďalej uviedol, že napriek tomu, že uznesenie o vznesení obvinenia, z ktorého si žalobca odvodzuje svoj nárok na náhradu škody a náhradu nemajetkovej ujmy, nikdy nebolo formálne zrušené, oslobodenie žalobcu spod obžaloby má v súlade s ustálenou judikatúrou súdov rovnaký význam ako zrušenie rozhodnutia pre nezákonnosť. Po skutkovej stránke zhrnul, že dňa 11.04.2018 bolo vydané uznesenie o vznesení obvinenia, ktorým žalobcovi bolo vznesené obvinenie pre zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a) Trestného zákona. Dňa 09.07.2018 žalobca ako obvinený si zvolil obhajcu, FORTITUDINE s.r.o. Advokátska kancelária, so sídlom Čukáraboň 7332/2A, 929 01 Dunajská Streda, IČO: 47 257 067, pričom táto dňa 22.08.2018 vypovedala plnomocenstvo na obhajovanie v trestnom konaní. Dňa 25.07.2019 bol opatrením Okresného súdu Bratislava V, sp. zn. 4T/40/2019 žalobcovi ustanovený obhajca JUDr. Ondrej Urban so sídlom Havlíčkova 16, Bratislava, pričom tento obhajoval žalobcu do ustanovenia nového obhajcu, nakoľko JUDr. Ondrej Urban dňa 20.05.2020 podal na Okresný súd Bratislava V žiadosť o oslobodenie od povinnosti obhajovania zo zdravotných dôvodov. Dňa 06.10.2020 žalobca ako obvinený si zvolil obhajcu - URBAN GAŠPEREC BOŠANSKÝ s.r.o., advokátska kancelária so sídlom Havlíčkova 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 244 895 a súčasne JUDr. Ondreja Urbana, advokáta. Napriek vedomiu o tom, že orgánom činným v trestnom konaní sa v priebehu prípravného konania nepodarilo zabezpečiť dostatok dôkazov na preukázanie viny žalobcu a napriek pretrvávajúcemu presvedčeniu žalobcu o svojej nevine, ktorú opakovane prezentoval v priebehu celého prípravného konania a neskôr aj v priebehu konania pred súdom, prokurátor Okresnej prokuratúry Bratislava V podal Okresnému súdu Bratislava V obžalobu pod č. Pv 184/18/1105-16 zo dňa 12.06.2019 pre zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a) Trestného zákona. Nakoľko nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý bol žalobca ako obžalovaný stíhaný, rozsudkom Okresného súdu Bratislava V zo dňa 27.09.2021, č. k. 4T/40/2019, bol žalobca oslobodený spod obžaloby. Napriek odvolaniu prokurátora, rozhodnutie Okresného súdu Bratislava V bolo potvrdené unesením Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 3To/96/2021 zo dňa 29.03.2022, ktoré bolo obhajcovi žalobcu doručené dňa 09.05.2022 s tým, že voči uzneseniu odvolacieho súdu nie je možné podať riadny opravný prostriedok a tak je de iure konečným, právoplatným súdnym rozhodnutím. Dodal, že predpokladmi úspešného uplatnenia nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím pri výkone verejnej moci je: a) existencia právoplatného nezákonného rozhodnutia, b) vyčerpanie riadneho opravného prostriedku, a c) zrušenie alebo zmena rozhodnutia príslušným orgánom pre nezákonnosť. V tej súvislosti dal do pozornosti, že a) žalobca disponuje uznesením Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 3To/96/2021 zo dňa 29.03.2022, voči ktorému nie je prípustný opravný prostriedok a teda je možné konštatovať, že Rozsudok Okresného súdu Bratislava V zo dňa 27.09.2021, č. k. 4T/40/2019, ktorým bol žalobca oslobodený spod obžaloby v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 3To/96/2021 zo dňa 29.03.2022, je právoplatný a konečný, ktorým žalobca preukazuje, že jeho trestné stíhanie bolo nezákonné, nakoľko sa skončilo iným spôsobom ako odsúdením žalobcu ako obžalovaného, a b) nakoľko žalobca v čase doručenia uznesenia o vznesení obvinenia nemal zvoleného obhajcu, ani mu obhajca nebol ustanovený, nebol žalobca spôsobilý sa náležite obhajovať a podať voči uzneseniu o vznesení obvinenia riadny opravný

prostriedok, čím síce nedošlo k vyčerpaniu riadneho opravného prostriedku podľa § 6 ods. 2 prvá veta z. č. 514/2003 Z. z., avšak poukázal na rozsudok veľkého senátu Najvyššieho súdu SR zo dňa 24.10.2022, sp. zn. 1VCdo/2/2022, ktorý ustálil pre prípady, kedy ide o náhradu škody a náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch spôsobenú nezákonným trestným stíhaním, nasledovné: „Splnenie podmienky podať riadny opravný prostriedok v zmysle § 6 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov sa nevyžaduje, ak bol žalobca spod obžaloby v trestnom konaní oslobodený.“ V priebehu celého nezákonného trestného konania žalobcovi vznikli náklady v podobe trov obhajoby, ktorých výška vychádza z vyčíslenia náhrady trov obhajoby právneho zástupcu žalobcu a predstavuje sumu 2.197,12 eur. Trovy obhajoby zahŕňajú účelne vynaložené hotové výdavky, náhradu za stratu času a odmenu za zastupovanie advokátom, ktorá sa určila ako tarifná odmena advokáta v zmysle § 14 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb. K náhrade nemajetkovej ujmy podotkol, že nezákonné trestné stíhanie žalobcu trvalo viac než 47 mesiacov (od 11.04.2018 do 29.03.2022). Na základe uvedeného je nepochybné, že zásah do osobnostných práv žalobcu bol nielen intenzívny, ale aj dlhodobý. V dôsledku nezákonného trestného stíhania žalobcu došlo k výraznému zásahu do jeho súkromného, profesionálneho, spoločenského a rodinného života, čo malo negatívny dopad na jeho osobnostné práva, občiansku česť a ľudskú dôstojnosť. Žalobca ako nevinný sa vnútorne ťažko vyrovnával so vznesením obvinenia, hrozbou trestu i vykonávaním úkonov trestného konania. Jeho prežívanie trestného stíhania vyústilo do stavu, keď žalobca trestné stíhanie vnímal ako prejav arogancie moci. Žalobca bol počas trestného stíhania sprevádzaný pocitmi márnosti, krivdy a nespravodlivosti, ktoré priamo súvisia s porušovaním jeho základných práv. Zároveň trestné stíhanie vážnym spôsobom zasiahlo i do vzťahu žalobcu s jeho rodičmi a to najmä do vzťahu s matkou žalobcu, ktorá toto trestné stíhanie veľmi zle znášala. Niektorí členovia rodiny sa žalobcovi v tých najťažších chvíľach dokonca otočili chrbtom. Rovnako trestné stíhanie žalobcu zasiahlo aj do vzťahu žalobcu s jeho životným partnerom, ktorý predmetné trestné stíhanie žalobcu tiež zle znášal, čo napokon vyvrcholilo až do ich rozchodu. Žalobca požaduje náhradu nemajetkovej ujmy v dôsledku podstatného zníženia jeho spoločenského postavenia, ktoré sa v posudzovanom prípade navonok prejavilo v jeho údajnom protispoločenskom správaní, vo vzniku jemu spoločensky nepríjemných situácií, v komplikáciách v jeho rodinnom živote, tým, že po dlhú dobu (až do súčasnosti) bol vystavený stresu, úzkosti a frustrácii, tým, že ako nevinný človek sa zo dňa na deň stal osobou podozrivou zo spáchania závažného trestného činu, prišiel o svojich priateľov, bol vylúčený zo spoločenského života, prestal komunikovať s okolím a uzavrel sa do seba. Zdôraznil, že trestné stíhanie predstavuje vážny zásah do osobnostnej integrity jednotlivca, ovplyvňuje jeho osobný život a jeho životný osud. Po dobu prebiehajúceho trestného stíhania bol žalobca ako poškodený proti svojej vôli postavený do pozície obvineného a následne obžalovaného a musel znášať všetky následky s tým spojené. Nemajetkovú ujmu možno len ťažko opísať a ešte ťažšie preukázať, keďže jedine dotknutá osoba vie, ako bytostne sa jej takáto krivda, keď si je vedomá, že sa ničoho protiprávneho nedopustila, dotýka. Vedenie trestného stíhania výrazne ovplyvnilo bežný život žalobcu, rodinné vzťahy, pracovné aktivity, dobrú a spoľahlivú povesť a najmä nazeranie verejnosti na osobu žalobcu, ktorý bol v rozpore so skutočnosťou označovaný za psychicky labilného agresora páchajúceho trestnú činnosť so strelnou zbraňou, čo v zásadnej miere nezvratiteľne poznačilo celý jeho doterajší súkromný i pracovný život. Po skončení trestného stíhania musí žalobca vynakladať veľké úsilie, aby sa jeho život ako-tak podobal spôsobu a kvalite života vedeného pred začatím trestného stíhania a všetky udalosti, ktoré nastali po vznesení obvinenia žalobcovi ovplyvnili aj jeho zdravotný stav, v dôsledku čoho bol žalobca nútený vyhľadať psychiatrickú pomoc. Z priloženej lekárskej správy vyplýva, že žalobca psychicky veľmi zle znášal vznesené obvinenie a lekárovi v rámci psychiatrického vyšetrenia opísal pocity, ktoré zažíva pred každým jedným vyšetrovacím úkonom a ako mu tieto komplikácie sťažujú každodenný život. Pri hodnotení okolností podstatných pre určenie výšky nemajetkovej ujmy v súvislosti s trestným stíhaním sú relevantnými skutočnosťami aj všetky tie, ktoré sa inak podraďujú pri uplatňovaní práva na ochranu osobnosti podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka, najmä občianskej cti a ľudskej dôstojnosti a vážnosti, súkromného a rodinného života, osobnej slobody. Ďalej dôvodil, že nakoľko z. č. 514/2003 Z. z. neumožňuje poskytnutie formy zadosťučinenia, ktorá by dostatočným spôsobom tieto následky odstránila, žalobcovi nezostáva iná možnosť, ako domáhať sa v presahujúcej výške aj podľa OZ poskytnutia peňažnej náhrady za nemajetkovú ujmu, ktorej poskytnutie mu aspoň umožní viesť riadny život na dôstojnej životnej úrovni tak, aby mal zabezpečený dostatok finančných prostriedkov na úhradu každodenných bežných výdavkov pre seba a svoju rodinu. Vzhľadom na tú skutočnosť, že výška nároku na náhradu nemajetkovej ujmy podľa § 17 ods. 4 z. č. 514/2003 Z. z. je limitovaná sumou výšky náhrady poskytovanej osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa zákona č. 215/2006 Z. z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi a to sumou 35.000 eur

(50 x 700 eur, čo predstavuje min. mzdu v roku 2023) a berúc do úvahy, že nezákonným trestným stíhaním došlo k hrubému zásahu do osobných a osobnostných práv žalobcu, pričom v značnej miere bola znížená dôstojnosť žalobcu a jeho vážnosť v spoločnosti, žalobca si podanou žalobou uplatnil aj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 11 a nasl. OZ a to v presahujúcej výške 25.000 eur, spolu žalobca teda žiadal priznať 60.000 eur titulom nemajetkovej ujmy.

2. Žalovaná vo vyjadrení k žalobe zo dňa 30.08.2023 uviedla, že vzhľadom k tomu, že konštantná judikatúra súdov (vrátane Najvyššieho súdu SR a Ústavného súdu SR) vychádza z toho, že ak nie je trestné stíhanie skončené odsudzujúcim rozsudkom, považuje sa za nezákonné rozhodnutie uznesenie o vznesení obvinenia, žalovaná nerozporuje titul, z ktorého je náhrada škody a náhrada nemajetkovej ujmy uplatňovaná – uznesenie o vznesení obvinenia ČVS:ORP-306/1-VYS-B5-2018 zo dňa 11.04.2018. Proti predmetnému uzneseniu o vznesení obvinenia žalobca však nepodal sťažnosť v zmysle § 6 ods. 2 z. č. 514/2003 Z. z. Vo vzťahu k náhrade škody vo výške 2.197,12 eur žalovaná namietla správnosť vyčíslenia náhrady trov konania a náhrady trov právneho zastúpenia zo dňa 26.07.2022 a tiež, že uznesením Okresného súdu Bratislava V č. k. 4T/40/2019-358 zo dňa 16.10.2020 bola obhajcovi C. D. E., F. priznaná (a následne aj vyplatená) odmena a náhrada za obhajobu žalobcu v danej trestnej veci v sume 635,44 eur. Žalobca súčasne k žalobe (a predtým ani k žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody) nepredložil dôkaz o tom, že by sumu 2.197,12 eur (alebo je časť) uhradil, t. j. že o túto sumu (alebo jej časť) sa majetok žalobcu zmenšil v zmysle § 17 ods. 1 z. č. 514/2003 Z. z. K nemajetkovej ujme 60.000 eur (35.000 eur podľa § 17 ods. 2 z. č. 514/2003 Z. z.) žalovaná uviedla, že vznik nemajetkovej ujmy a ani jej výška nie sú preukázané. Nie je preukázané, že v priamej príčinnej súvislosti s trestným stíhaním (kauzálny nexus) vznikla žalobcovi nemajetková ujma v uplatňovanej výške. Náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch za porušenie práva je možné po jej preukázaní priznať (výlučne) osobe, ktorá bola trestne stíhaná a ktorej trestné stíhanie sa neskončilo odsudzujúcim rozsudkom a náhrada nemajetkovej ujmy musí byť rozumne primeraná. Účelom náhrady nemajetkovej ujmy je zmiernenie následkov porušenia práva a nesmie viesť k bezdôvodnému obohacovaniu požadovaním neprimeraných, či premrštených súm. Upozornila, že žalobca žiada v žalobe náhradu nemajetkovej ujmy v rozsahu, ktorý nebol predbežne prerokovaný v zmysle § 16 ods. 4 druhá veta z. č. 514/2003 Z. z. V žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody z 11.08.2022 žalobca totiž žiadal náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 28.000 eur. Zároveň upozornila, že žalobca žiada náhradu nemajetkovej ujmy v sume vyššej, ako je výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu v zmysle § 17 ods. 4 z. č. 514/2003 Z. z. Nemajetkovú ujmu – jej vznik a výšku, nestačí iba tvrdiť, ale tieto musia byť aj preukázané a dôkazné bremeno je na žalobcovi. V časti nemajetkovej ujmy je žaloba odôvodnená najmä subjektívnymi pocitmi žalobcu. V žalobe nie je uvedené, ktorí konkrétni členovia rodiny sa žalobcovi v najťažších chvíľach otočili chrbtom, nie je v nej uvedené meno a priezvisko životného partnera, výsluchom ktorého by bolo možné objektivizovať, či dôvodom rozchodu so žalobcom skutočne bolo trestné stíhanie žalobcu v danej trestnej veci, tvrdenia v žalobe o podstatnom znížení spoločenského postavenia žalobcu, o šírení informácií o trestnom stíhaní žalobcu medzi jeho známymi a verejnosťou, o tom, že trestné stíhanie žalobcu ovplyvnilo jeho pracovné aktivity, dobrú povesť a najmä nazeranie verejnosti na žalobcu, sú iba všeobecné, bez uvedenia možnosti – návrhu na výsluch ďalších svedkov okrem matky žalobcu, ktorí by tieto skutočnosti mohli verifikovať. Uplatňovanie nemajetkovej ujmy 60.000 eur (35.000 eur podľa § 17 ods. 2 z. č. 514/2003 Z. z.) žalovaná považuje aj za zjavne neprimerané a návrh žalobcu zo dňa 02.05.2023 na prerušenie konania podľa § 162 ods. 1 písm. b) CSP za účelom podania návrhu súdom na Ústavný súd SR na vyslovenie nesúladu § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z. s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, 3, čl. 20, čl. 46 ods. 1 a čl. 46 ods. 3 Ústavy SR, čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane základných ľudských práv a slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, za nedôvodný. K súbehu nárokov na náhradu nemajetkovej ujmy podľa § 13 ods. 2 OZ a podľa § 17 ods. 2 z. č. 514/2003 Z. z. žalovaná uviedla, že z. č. 514/2003 Z. z. vo vzťahu k § 13 ods. 2 OZ je lex specialis. Osobe, ktorá bola trestne stíhaná a ktorej trestné stíhanie sa neskončilo odsudzujúcim rozsudkom z titulu nezákonného rozhodnutia – uznesenia o vznesení obvinenia, je možné priznať náhradu nemajetkovej ujmy len podľa § 17 ods. 2 z. č. 514/2003 Z. z., pretože podľa § 1 písm. a) z. č. 514/2003 Z. z. tento zákon upravuje zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci. Žalovaná uplatnené nároky neuznala a žalobu navrhla v celom rozsahu zamietnuť.

3. V replike žalobca reagoval tým, že čo do skutkovej, vecnej a právnej stránky vyjadrenia žalovanej, sa žalobca s obsahom vyjadrenia žalovanej nestotožňuje, nesúhlasí s ním a rozporuje ho. Pokiaľ

žalovaná spochybňuje otázku skutočnej úhrady vynaložených trov právneho zastúpenia, nakoľko žalobca nepreukázal skutočnú úhradu vynaložených trov, žalobca sa s takýmto výkladom „skutočnej škody“ podľa § 17 ods. 1 z. č. 514/2003 Z. z. nestotožňuje. V tomto smere má žalobca za to, že z ustanovenia § 18 z. č. 514/2003 Z. z. nie je možné vyvodiť, že sa na náhradu účelne vynaložených trov konania má aplikovať § 17 ods. 1 a teda aj definícia škody, ale to, že popri inej škode, ktorá by mohla vzniknúť, má poškodený aj nárok na náhradu účelne vynaložených trov konania, pričom z § 18 ods. 1 nevyplýva, že by meradlom opodstatnenosti priznania nároku na náhradu trov konania bolo preukázanie ich zaplatenia, ale jediným meradlom k tomu, aby popri prípadne inom nároku na náhradu škody bol priznaný aj nárok na náhradu trov konania, je vždy len ich účelnosť, hospodárnosť a opodstatnenosť. Podľa jeho názoru žiadne zákonné ustanovenie neprikazuje preukázať reálny úbytok na majetku k účelne vynaloženým trovám spojeným s uplatňovaním práv a právom chránených záujmov vo vzťahu k nezákonnému rozhodnutiu. Ďalej uviedol, že nemožno súhlasiť s názorom žalovanej, že poškodený nemajetkovú ujmu dostatočne nepreukázal. Podstata nemajetkovej ujmy často spočíva vo vnútornom prežívaní poškodeného, ktoré možno len ťažko preukazovať a súd je pri jej zisťovaní odkázaný sprostredkovane na pozorovanie poškodeného svedkami, prípadne inými osobami a jeho porovnávanie spred a po škodovej udalosti (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 30.05.2024 sp. zn. 2Cdo/249/2021). Je potrebné preto vznik nemajetkovej ujmy v prípade nezákonného obvinenia prezumovať, pričom jeho konkrétna výška bude predmetom konania. Už samotné vznesenie obvinenia má predpoklad zasiahnuť do osobnostných práv žalobcu. Treba vedieť, že trestné stíhanie je ultima ratio ten najťažší štátom vykonávaný kontrolný mechanizmus osôb. Bežné fyzické osoby akým je aj žalobca znášajú vznesenie obvinenia psychicky veľmi ťažko. Nemajetkovú ujmu spôsobenú vedením trestného konania, ako sú pocity úzkosti, neistoty, strata spoločenského postavenia alebo poškodenie dobrého mena, nemožno podceňovať. Žalobca ako poškodený si uplatnil podanou žalobou nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorý odvodzuje od vydania nezákonného rozhodnutia v napádanom trestnom konaní, v príčinnej súvislosti s ktorým bolo zasiahnuté do jeho osobných a osobnostných práv. Zníženie dôstojnosti fyzickej osoby alebo jej vážnosti v spoločnosti v značnej miere, resp. závažnosť vzniknutých následkov v spoločenskom živote žalobcu ako poškodeného, nie je jediným prípadom, keď postihnutej fyzickej osobe možno priznať právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Podmienky pre vznik tohto práva sú splnené vo všetkých prípadoch neoprávnených zásahov do osobnostných práv (z dôvodu nezákonného rozhodnutia a nesprávneho postupu orgánov štátu), kedy sa nejaví postačujúcim zadosťučinenie v inej forme (napr. ospravedlnenie sa a pod.). Žalobcovi sa doposiaľ nikto (žiadny z predstaviteľov žalovanej ani polície, prípadne Generálnej prokuratúry SR, Ministerstva vnútra alebo spravodlivosti SR) za zásah do jeho osobnostných práv nezákonným zadržaním neospravedlnil, ani inak neodstránil následky tohto zásahu v takej miere, že by bolo možné zvažovať, že sa mu dostalo aspoň v minimálnom rozsahu primeraného zadosťučinenia. Za danej situácie jedinou možnosťou, ako zmierniť následky neoprávneného zásahu žalovanej do osobnostnej sféry žalobcu, je priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch. V tomto štádiu je už nepostačujúcim zadosťučinením len forma napr. písomného ospravedlnenia sa žalobcovi prípadne samotná konštatácia porušenia práva, keď zásah v čase jeho uskutočnenia bol takej intenzity a rozsahu, že výrazne negatívne ovplyvňoval česť a dôstojnosť žalobcu v spoločenskom živote. Žalobca má za to, že vzhľadom na doterajšiu absenciu akejkoľvek formy reparácie zo strany žalovanej a vzhľadom na odstup času sa už nejaví za postačujúce poskytnutie iného zadosťučinenia. Vo vzťahu k nemajetkovej ujme vzniknutej žalobcovi nezákonným trestným stíhaním jeho osoby, je nesporná skutočnosť, že nemajetková ujma vzniká postupne a rovnako postupne sa prejavovali (a z časti stále prejavujú) v živote a spoločenskom postavení žalobcu aj dopady neoprávneného zásahu do jeho súkromného života. Následne sa pridal aj spoločenský tlak na jeho osobu najmä no nie výlučne v spoločenských kruhoch, v ktorých sa žalobca pohybuje, či opakovaná účasť žalobcu na výsluchoch jeho osoby, čo sociálna skupina okolo neho nebrala a stále neberie na ľahkú váhu, pričom postupne osoby z jeho blízkeho sociálneho okolia odstrihávali nadviazané vzťahy a kontakt o žalobcom. Tieto skutočnosti (ktoré ešte stále doznievajú) mali preto nepochybne dopad na psychiku žalobcu, jeho súkromný život, rodinné, spoločenské vzťahy a pracovný život, o ktorý bol žalobca trestným stíhaním úplne pripravený. Žalobca požaduje náhradu nemajetkovej ujmy v dôsledku (i) podstatného zníženia jeho spoločenského postavenia, (ii) zhoršenia jeho psychického stavu, (iii) zásahu do jeho súkromného života, (iv) vo vzniku jemu spoločensky nepríjemných situácií, v komplikáciách v jeho rodinnom a spoločenskom živote, tým, že po dlhú dobu je vystavený stresu, úzkosti a frustrácii, pričom negatívne dôsledky nezákonného trestného stíhania voči žalobcovi trvajú dodnes. Opätovne podotkol, že nezákonným rozhodnutím bolo voči jeho osobe závažne zasiahnuté, bez pochýb sa jedná o zásahy do osobnostnej sféry žalobcu, ktoré by na jeho mieste pociťovala ako ujmu každá

iná fyzická osoba. Z uvedených dôvodov považuje uplatnenie nemajetkovej ujmy v sume 60.000 eur za dôvodné a primerané.

4. Žalovaná ďalej v konaní zotrvala na všetkých svojich argumentoch prezentovaných vo vyjadrení k žalobe, z ktorých vyplýva, z akých dôvodov považuje nárok žalobcu za nedôvodný v celom rozsahu.

5. Od 01.06.2023 prešiel výkon súdnictva z Okresného súdu Bratislava V na Mestský súd Bratislava IV v rámci tzv. súdnej reformy.

6. Žalobca podaním doručeným súdu dňa 02.05.2023 navrhol, aby súd konanie prerušil podľa § 162 ods. 1 písm. b) CSP z dôvodu podania návrhu na začatie konania o súlade právnych predpisov Ústavnému súdu SR s poukazom na nesúlad § 17 ods. 4 z. č. 514/2003 Z. z. s Ústavou SR a Listinou základných práv a slobôd.

7. Žalobca podaním doručeným súdu dňa 06.09.2024 navrhol, aby súd konanie prerušil z dôvodu podania novej žiadosti žalobcu ako poškodeného o predbežné prerokovanie dodatočného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v súvislosti s nezákonným trestným stíhaním.

8. Žalobca podaním doručeným súdu dňa 01.10.2024 navrhol, aby súd pokračoval v konaní v nadväznosti na nevyhovenie žiadosti žalobcu o predbežné prerokovanie dodatočného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy a aby pripustil zmenu žaloby, o ktorom návrhu súd rozhodol na pojednávaní dňa 03.04.2025 a pripustil zmenu žalobného petitu v znení, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 2.197,12 eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 7 % ročne z uvedenej sumy od 11.11.2022 do zaplatenia a sumu 60.000 eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 7,50 % ročne zo sumy 28.000 eur od 10.01.2023 do zaplatenia a vo výške 8,65 % ročne zo sumy 32.000 eur od 25.09.2024 do zaplatenia.

9. Súd nariadil na prejednanie veci dve pojednávania, na ktoré sa strany sporu riadne dostavili.

10. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom žalobcu, ako aj oboznámením sa s obsahom listinných dôkazov predložených stranami sporu a z pripojeného spisu 4T/40/2019, pričom na základe vykonaného dokazovania a z nesporných skutkových tvrdení sporových strán zistil nasledovný skutkový stav:

11. Uznesením vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva PZ v Bratislave V, odboru kriminálnej polície ČVS:ORP-306/1-VYS-B5-2018 zo dňa 11.04.2018 bolo žalobcovi vznesené obvinenie pre zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. a/ Tr. zák. Sťažnosť proti uzneseniu o vznesení obvinenia žalobca nepodal.

12. Okresná prokuratúra Bratislava V dňa 12.06.2019 pre uvedený zločin pod sp. zn. 3Pv 184/18/1105-16 podala na žalobcu obžalobu na Okresný súd Bratislava V pretože je odôvodnený záver, že obvinený A. A. iného hrozbou násilia nútil, aby niečo opomenul a taký čin spáchal závažnejším spôsobom konania – so zbraňou.

13. Z uznesenia Okresného súdu Bratislava V č. k. 4T/40/2019 – 358 zo dňa 16.10.2020 vyplýva, že C. D. E., advokátovi sa priznáva odmena za obhajobu obž. A. A. spolu vo výške 635,44 eur a upravuje sa učtáreň Okresného súdu Bratislava V, aby po právoplatnosti uznesenia vyplatila obhajcovi priznanú odmenu zo štátnych finančných prostriedkov. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 05.11.2020. Učtáreň ho prevzala dňa 03.03.2021.

14. Okresný súd Bratislava V žalobcu rozsudkom č. k. 4T/40/2019 zo dňa 27.09.2021 oslobodil spod obžaloby podľa § 285 písm. a) Tr. por. z dôvodu, že nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný s poukazom na to, že výrok o vine môže byť založený len na takých dôkazoch, ktoré celkom vylučujú pochybnosť, že sa stal skutok, ktorý je predmetom trestného stíhania a to platí tým skôr, keď vierohodnosť jediného priameho svedka je pochybná, a preto keďže po vyčerpaní všetkých dôkazov zostali pochybnosti o niektorých skutkových zisteniach dôležitých pre zavinenie, bolo potrebné rozhodnúť v prospech obžalovaného a oslobodiť ho spod obžaloby. Proti uvedenému rozsudku podal prokurátor odvolanie.

15. Oslobodzujúci rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 29.03.2022 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 3To/96/2021 zo dňa 29.03.2022, ktorým bolo zamietnuté odvolanie Okresnej prokuratúry Bratislava V proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V č. k. 4T/40/2019 z 27.09.2021 z dôvodu, že odvolanie prokuratúry nie je dôvodné, pričom sa v celom rozsahu stotožnil s rozhodnutím súdu prvého stupňa o tom, že nemožno urobiť jednoznačný záver, že sa vôbec stal skutok, ktorý je uvedený v obžalobe.

16. Zo žiadosti o predbežné prerokovanie nároku zo dňa 11.08.2022 vyplýva, že žalobca podal žalovanej žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody vo výške 2.192, eur a nemajetkovej ujmy vo výške 28.000 eur.

17. Žiadosť poškodeného z 11.08.2022 bola žalovanou vybavená oznámením z 10.11.2022 o neuspokojení nároku a to ani čiastočne z dôvodu, že neboli splnené zákonné podmienky pre uspokojenie nároku poškodeného podľa § 15 ods. 1 z. č. 514/2003 Z. z. pre absenciu podania opravného prostriedku proti nezákonnému rozhodnutiu, keď poškodený nepodal proti uzneseniu o vznesení obvinenia sťažnosť.

18. Z odpovede žalovanej zo dňa 09.01.2023 vyplýva, že jej bolo dňa 03.01.2023 doručené podanie žalobcu označené ako doplňujúce podanie s doložením rozhodnutia Najvyššieho súdu SR v nadväznosti na žiadosť poškodeného o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo dňa 11.08.2022. Ďalej je uvedené, že žiadosť poškodeného z 11.08.2022 bola žalovanou vybavená oznámením z 10.11.2022 a tým považujú žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody za vybavenú s poukazom na § 16 ods. 3 z. č. 514/2003 Z. z., v zmysle ktorého ak už žiadosť bola prerokovaná, na opakovanú žiadosť, resp. jej doplnenie, príslušný orgán ďalej neprihliada.

19. Z ďalšej žiadosti o predbežné prerokovanie nároku zo dňa 06.09.2024 vyplýva, že žalobca podal žalovanej žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 32.000 eur, ktorý nebol prejednaný v skoršej žiadosti (tam žalobca žiadal predbežne prerokovať len nárok vo výške 28.000 eur), pričom žaloba bola podaná na náhradu nemajetkovej ujmy celkovo vo výške 60.000 eur. Nakoľko mal poškodený (žalobca) záujem uplatniť aj zostávajúci a doposiaľ predbežne neprejednaný nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v sume 32.000 eur, poškodený zvyšok nároku požadoval touto žiadosťou v súlade s ust. § 15 ods. 1 a nasl. z. č. 514/2003 Z. z.

20. Z odpovede žalovanej zo dňa 24.09.2024 adresovanej žalobcovi vyplýva, že žalovaná oznámila žalobcovi, že jeho nárok na náhradu škody nebude ani čiastočne uspokojený. Poukázala už na skoršie vybavenie predbežného nároku z 10.11.2022 a teda, že ak žiadosť už bola prerokovaná, na opakovanú žiadosť príslušný orgán ďalej neprihliada. Zároveň dodala, že na žalobcom uplatňovaný nárok na náhradu škody titulom nemajetkovej ujmy vo výške 32.000 eur spôsobenej nezákonným rozhodnutím nie sú splnené zákonné podmienky, keď poškodený nepreukázal vznik nemajetkovej ujmy, ktorá by zakladala potrebu finančného odškodnenia.

21. Z lekárskej správy F. G. H. – psychiatričky zo dňa 12.06.2018 vyplýva, že žalobca sa v roku 2012 po rozchode s priateľkou zrútil a navštevoval asi pol roka psychiatra, užíval lieky, liečbu po dohode ukončil a odvtedy psychiatra nenavštevoval. Subjektívne pacient uviedol, že od marca ho vyšetruje polícia kvôli jeho bývalému zamestnávateľovi, u ktorého pracoval ako vodič, opakovane bol na výsluchu, je z toho v strese, zle spí, dlho nevie zaspať, v noci sa stále budí, ráno je skoro hore, cíti napätie, cez deň je unavený, nevie sa sústrediť na prácu, opakovane sa mu stalo, že skoro havaroval, najhoršie to je niekoľko dní pred výsluchom a pár dní po ňom, stále cíti vnútorné napätie, aj teraz má predvolanie na políciu, bojí sa, že urobí v robote chybu, schudol od marca 5 kg, stále na to myslí. Objektívny nález hovorí o tom, že pacient spontánne hovorí o svojich ťažkostiach, prítomný afektívny emotívny doprovod, oslabená frustračná tolerancia, v obsahoch pocity strachu, neschopnosti zvládnuť súčasnú situáciu, obavy z budúcnosti, dekoncentrácia pozornosti, osobnosť sa javí senzitívne štruktúrovaná. Diagnostický záver znie adaptačné poruchy s predpísaním medikamentóznej liečby (Neurol).

22. Z čestného vyhlásenia svedkyne I. A., nar. XX.XX.XXXX – matky žalobcu zo dňa 12.08.2025 vyplýva, že obvinenie jej syna A. A. bol šok pre celú rodinu, nikdy predtým nemal problém so zákonom, vždy ho poznali ako slušného a pracujúceho človeka, obvinenie mu veľmi ublížilo, nielen po psychickej stránke, ale aj v osobnom živote, v tom čase mal vážnu známosť, plánovali spoločnú budúcnosť, no kvôli tejto

situácii sa mu vzťah rozpadol, čo ho veľmi zasiahlo, cítil sa zničený a opustený, jeho psychický stav sa postupne zhoršoval, nevládal ďalej zvládať tlak a stres, bol smutný, nekomunikoval, nevedel spať, v roku 2018 bol nútený vyhľadať odbornú pomoc – psychologičku, kde sa liečil. V tom období, ako jej sám povedal, mal dopravnú nehodu so sanitným vozidlom, ktorú mal počas výkonu svojho zamestnania, bola mu uložená pokuta, podľa jej názoru to bolo preto, že bol v tom čase psychicky rozrušený, mal plnú hlavu starostí a nevedel sa sústrediť na jazdu, nikdy predtým s vedením auta problém nemal. Jej otec a starý otec A. ich dokonca kvôli tomuto krivému obvineniu vydedil, čo odôvodňoval tým, že A. u neho v B. párkrát hľadala polícia a nedal si to rozumne vysvetliť. Ona žila toho času s priateľom v Grécku a aj keď sa snažila otca kontaktovať, no odmietal to a oslobodzujúceho rozsudku jeho vnuka sa nedožil. Syn má z toho celého doteraz zlé spomienky. Uviedla, že býva v Banskej Bystrici a z dôvodu onkologickej liečby nie je schopná dostaviť sa na pojednávanie a byť vypočutá ako svedok, o čom svedčí lekárska správa zo dňa 11.06.2025 F. I. B..

23. Z notárskej zápisnice č. N 289/2019 spísanej na Notárskom úrade JUDr. Ingrid Mazúrovej Šoltésovej v Banskej Bystrici dňa 07.08.2019 vyplýva, že C. C., nar. XX.XX.XXXX pre prípad svojej smrti vydedil dcéru I. J. C., nar. XX.XX.XXXX, ktorá mu v rozpore s dobrými mravmi neposkytuje potrebnú pomoc v chorobe, v starobe a neprejavuje o neho opravdivý záujem, ktorý by ako potomok mala prejavovať. S dcérou I. nie je v žiadnom kontakte 5 rokov, po tom, ako ju prepustili z práce a odišla za priateľom do Grécka, odkiaľ sa mu vôbec neozýva a žiadnym spôsobom sa ho nesnaží kontaktovať. Zároveň určil, že vydedenie dcéry sa vzťahuje aj na jej potomkov.

24. Žalobca na pojednávaní v rámci svojho výsluchu uviedol, že berie túto vec veľmi emotívne, pretože do tejto budovy súdu chodil 4 roky, kým sa neskončilo trestné konanie. Uviedol, že je zarážajúce, že na základe obvinenia jednej osoby sa človek ráno zobudí a má do činenia s políciou, ktorí terorizujú človeka napriek tomu, že neboli voči nemu žiadne dôkazy a hneď im povedal, že to neurobil a situáciu vysvetlil. Vyšetrovateľovi na prvom výsluchu uviedol, že ho krivo obviňujú bez dôkazov. Kvôli výsluchom navštevoval priestory polície. Pracoval ako záchranár na sanitke a stretával sa s tými najhoršími prípadmi, čo dokázal zvládnuť, ale potom ako ho pán K. krivo obvinil a bolo začaté trestné stíhanie, to nedokázal zvládnuť vôbec. Keď už pociťoval veľký tlak, navštívil psychiatričku, ktorá mu nastavila liečbu. Pod vplyvom všetkých okolností, keďže to malo vplyv na jeho prácu, túto prácu musel zanechať, bol vystavený veľkému tlaku a stresu, v dôsledku čoho spôsobil dve dopravné nehody v rámci pracovnej doby, keď sa nevenoval dostatočne vedeniu vozidla. Druhou stránkou veci sú osobné vzťahy, napr. keď bol na prvotnom výsluchu, uviedol im všetky osobné údaje, vrátane adresy na doručovanie, no napriek tomu mu písomnosti doručovali na adresu trvalého pobytu do L. L., kde býval jeho starý otec a ten to niesol veľmi ťažko. Zavolal mu stým, že „čo si vyviedol ty gauner“. Na tej adrese ho bola hľadať aj polícia, čo starý otec tiež ťažko znášal a kvôli tomu ho nakoniec aj vydedil, čo môže ešte dodatočne predložiť. Dedičské konanie ešte nebolo skončené. Pán K., ktorý ho krivo obvinil (a aj iné osoby), je gauner a podvodník, ktorý začal posielať správy cez FB jeho tete a bratrancovi, ktorí s ním dodnes nekomunikujú. Je to pre neho tak ťažké, že v tomto momente ani nevie, čo má viac povedať. Je hrozné, že veci tu fungujú len na základe toho, že niekto si niečo vymyslí a on bol nútený trpieť následky.

25. Po právnej stránke posúdil súd predmetnú právnu vec podľa nasledovných ustanovení právnych predpisov:

26. Podľa čl. 46 ods. 3 Ústavy SR, každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

27. Podľa § 3 ods. 1 písm. a) z. č. 514/2003 Z. z., štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona, pri výkone verejnej moci: a) nezákonným rozhodnutím.

28. Podľa § 5 ods. 1 z. č. 514/2003 Z. z., právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

29. Podľa § 6 ods. 1, 2 z. č. 514/2003 Z. z., ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý

rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu. (2) Právo podľa odseku 1 možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Splnenie tejto podmienky sa nevyžaduje, ak ide o prípady hodné osobitného zreteľa.

30. Podľa § 15 ods. 1 z. č. 514/2003 Z. z., nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

31. Podľa § 16 ods. 4 z. č. 514/2003 Z. z., ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný, a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný. Ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovania nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr.

32. Podľa § 17 ods. 1 – 4 z. č. 514/2003 Z. z., uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak. (2) V prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak. (3) Výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote, d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení. (4) Výška náhrady nemajetkovej ujmy priznaná podľa odseku 2 nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu.

33. Podľa § 18 ods. 1, 3 z. č. 514/2003 Z. z., náhrada škody zahŕňa aj náhradu účelne vynaložených trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie alebo rozhodnutie o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutie o väzbe, zatknutí a inom pozbavení osobnej slobody alebo vykonané zadržanie a v konaní, v ktorom bolo rozhodnutie zrušené alebo bolo trestné stíhanie zastavené, alebo v ktorom bola vec postúpená inému orgánu. (3) Súčasťou trov konania sú aj trovy právneho zastúpenia, ktoré zahŕňajú účelne vynaložené hotové výdavky a odmenu za zastupovanie, ktorá sa určí ako tarifná odmena advokáta. Súčasťou trov konania nie sú náklady na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom.

34. Podľa § 11 OZ, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

35. Podľa § 13 ods. 1 – 3 OZ, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie. (2) Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. (3) Výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

36. Pre posúdenie opodstatnenosti žaloby bolo v predmetnom spore rozhodujúce zistenie, či pre vznik žalobcom uplatneného nároku v zmysle príslušných ustanovení z. č. 514/2003 Z. z. boli splnené všetky tri zákonom stanovené podmienky, a to 1. existencia nezákonného rozhodnutia, 2. vznik škody, a 3. príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a škodou. Súd preto zisťoval existenciu týchto predpokladov zakladajúcich objektívnu zodpovednosť štátu za vznik škody, ktoré musia byť splnené kumulatívne, čo

znamená, že v prípade, že nie je splnený čo i len jeden z uvedených predpokladov, zodpovednosť štátu nevzniká.

37. K základu nároku. Na základe vykonaného dokazovania oboznámením sa s listinnými dôkazmi z pripojeného trestného spisu sp. zn. 4T/40/2019 súd dospel k záveru, že základ nároku na náhradu škody a nemajetkovej ujmy spočívajúci v existencii nezákonného rozhodnutia, a to uznesenia o vznesení obvinenia ČVS:ORP-306/1-VYS-B5-2018 zo dňa 11.04.2018, je daný. Bolo preukázané, že žalobca bol napokon spod obžaloby právoplatne oslobodený po tom, ako odvolací súd zamietol odvolanie prokurátora z dôvodu, že sa stotožnil s názorom súdu prvého stupňa v tom, že nemožno urobiť jednoznačný záver, že sa vôbec stal skutok, ktorý je uvedený v obžalobe a odvolanie ako nedôvodné zamietol.

38. Nezákonné trestné stíhanie je možné charakterizovať ako postup, keď trestné stíhanie konkrétnej osoby, voči ktorej bolo vznesené obvinenie, bolo skončené iným spôsobom ako jej právoplatným odsúdením (vynímajúc osobitné prípady kedy dôjde k skončeniu trestného stíhania na základe spolupráce s obvineným – zmier, podmienečné zastavenie trestného stíhania a pod.) Ako uviedol Ústavný súd SR v náleze zo dňa 24.01.2017, sp. zn. III. ÚS 754/2016-42 „priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch za vedenie trestného stíhania, ktoré sa právoplatne skončilo inak než odsúdením (a to aj v prípade, ak nebolo realizované väzobne), je ústavne akceptovateľným a ústavou predpokladaným spôsobom poskytnutia satisfakcie takto stíhanej osobe“.

39. Zodpovednosť za škodu v dôsledku nezákonného trestného stíhania je treba charakterizovať ako implicitný a osobitný druh zodpovednosti za škodu, ktorú je potrebné posudzovať analogicky podľa § 5 a násl. zákona č. 514/2003 Z. z., ktoré upravujú zodpovednosť za škodu vzniknutú v dôsledku nezákonného rozhodnutia.

40. Zodpovednosť za škodu spôsobenú nezákonným trestným stíhaním je zodpovednosť založená na objektívnom princípe. Štát preto nemá možnosť zbaviť sa tejto zodpovednosti liberačnými dôvodmi a rovnako tak nie je podstatné, či došlo zo strany štátu k zavinenému konaniu. Súd mal za to, že v danom prípade je za štát oprávnená a povinná konať M. A. B., ktorej toto oprávnenie a povinnosť vyplýva z ustanovenia § 4 ods. 1 písm. f) z. č. 514/2003 Z. z., pričom samotná Generálna prokuratúra SR toto ani v konaní žiadnym spôsobom nenamietala.

41. Za nezákonné rozhodnutie (pri tomto type zodpovednosti za škodu) je potrebné vždy považovať uznesenie o vznesení obvinenia. Rovnaký význam ako zrušenie právoplatného uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť má v tomto zmysle tiež zastavenie trestného stíhania alebo oslobodenie spod obžaloby. Skutočnosť, že nedošlo k zrušeniu rozhodnutia, ktorým sa začína trestné stíhanie, na tom nič nemení. Podstata nároku na náhradu škody sa totiž v tomto prípade neviaže na (ne)správnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní pri začatí trestného stíhania, ale na samotný výsledok trestného stíhania.

42. V prípade tejto špecifickej a osobitnej zodpovednosti za škodu spôsobenú nezákonným trestným stíhaním preto platí, že jedným zo zákonných predpokladov na priznanie nároku na náhradu škody nie je formálne zrušenie alebo zmena nezákonného rozhodnutia. Uznesenie o vznesení obvinenia sa stáva automaticky nezákonným rozhodnutím v okamihu, keď došlo k skončeniu trestného stíhania obvineného iným spôsobom ako jeho právoplatným odsúdením.

43. Pokiaľ ide o argument žalovanej spočívajúci v absencii podania riadneho opravného prostriedku proti nezákonnému rozhodnutiu, súd poukazuje na to, že z rozhodnutia veľkého senátu Najvyššieho súdu SR zo dňa 24.10.2022, sp. zn. 1VCdo/2/2022 vyplýva, že tento uprednostnil výklad § 6 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. e ratione legis pred výkladom gramatickým. Veľký senát Najvyššieho súdu SR konštatoval, že: „Zmyslu a účelu § 6 ods. 1 v spojení s ods. 2 veta prvá z. č. 514/2003 Z. z. zodpovedá taká interpretácia, v zmysle ktorej rovnaké dôsledky ako zrušenie nezákonného uznesenia o vznesení obvinenia na základe podaného riadneho opravného prostriedku podľa osobitných predpisov (sťažnosť podľa Trestného poriadku), má aj oslobodzujúci rozsudok vydaný z dôvodu, že sa nepotvrdil predpoklad o spáchaní trestného činu obvinený. Splnenie podmienky podať riadny opravný prostriedok v zmysle § 6 ods. 2 z. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov sa nevyžaduje, ak bol žalobca spod obžaloby v trestnom konaní oslobodený.“

Súd sa preto nestotožnil s argumentom žalovanej, že podmienkou pre úspešné domáhanie sa nároku na náhradu škody a nemajetkovej ujmy podľa z. č. 514/2003 Z. z. je podanie riadneho opravného prostriedku – sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia.

44. Vo všeobecnosti je teda možné konštatovať, že ak sa trestné stíhanie fyzickej osoby skončí inak ako jej právoplatným odsúdením (vynímajúc osobitné prípady, kedy dôjde k skončeniu trestného stíhania na základe spolupráce s obvineným – zmier, podmienečné zastavenie trestného stíhania a pod.), má táto spravidla nárok na náhradu škody a nemajetkovej ujmy od štátu.

45. K výške nároku na náhradu škody. Škoda predstavuje materiálnu ujmu spočívajúcu v zmenšení majetku poškodeného a objektívne vyjadriteľnú v peniazoch. Žalobca si uplatnil nárok na náhradu skutočnej škody titulom trov právneho zastúpenia v trestnom konaní. Žalobca v žalobe uviedol, že v priebehu celého nezákonného trestného konania mu vznikli náklady v podobe trov obhajoby, ktorých výška vychádza z vyčíslenia náhrady trov obhajoby jeho právneho zástupcu a predstavuje sumu 2.197,12 eur. Z vyčíslenia datovaného dňom 26.07.2022, ktoré nie je opatrené podpisom ani klienta ani jeho advokáta, vyplýva rozpis jednotlivých úkonov dvoch advokátov žalobcu v trestnom konaní, a to JUDr. PhDr. Ing. Štefana Neszméryho LLM, PhD. z AK Fortitudine s. r. o. a JUDr. Ondreja Urbana, MBA z AK URBAN STEINECKER GAŠPEREC BOŠANSKÝ, s. r. o. Z pripojeného trestného spisu 4T/40/2019 súd zistil, že za úkony obhajcu JUDr Ondreja Urbana, MBA vykonané od 25.07.2019 do 02.03.2020 v rámci povinnej obhajoby (ustanovenie obhajcu z úradnej povinnosti) už bola tomuto advokátovi vyplatená odmena zo štátnych finančných prostriedkov ako vyplýva z uznesenia Okresného súdu Bratislava V č. k. 4T/40/2019 – 358 zo dňa 16.10.2020. Je preto viac ako jednoznačné, že nárok v tejto časti je absolútne nedôvodný, pretože by sa žalobcovi priznávala náhrada takých výdavkov, ktoré už boli za jeho obhajobu advokátovi zo strany štátu uhradené. Navyše podľa § 24 ods. 5 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii platí, že advokát nemôže požadovať ani prijať od klienta odmenu za právne služby, ktorú mu uhradí štát podľa § 25. Ostatné úkony advokátov, ktoré boli vykonané zvolenými obhajcami (C. K. od 09.07.2018 do 13.08.2018 a C. E. od 06.10.2020 do 29.03.2022) by vzhľadom na pozitívny výsledok pre žalobcu v trestnom konaní síce bolo možné označiť za výdavky účelne vynaložených trov konania (pozn. súdu: súd však neposudzoval účelnosť každého jednotlivého úkonu právnej služby), avšak priznať ich náhradu žalobcovi by bolo možné len za predpokladu, ak by preukázal, že túto sumu skutočne vynaložil, t. j. zaplatil a jeho majetok sa o túto sumu reálne zmenšil. Súd sa stotožnil s námietkou žalovanej, ktorá namietala, že v konaní nebolo bezpochyby preukázané, že by žalobca požadovanú sumu 2.197,12 eur za právne služby skutočne aj zaplatil a že mu tak skutočne vznikla uplatnená škoda. Súd preto tento nárok na náhradu škody žalobcovi v celom rozsahu nepriznal.

46. Súd sa nestotožnil s argumentom žalobcu, v zmysle ktorého sa advokát s klientom môže dohodnúť aj na obhajovaní pro bono, teda bezodplatne, pričom reálny vznik škody na majetku v podobe poskytnutých právnych služieb sa predpokladá bez preukazovania skutočnej úhrady trov právneho zastúpenia, nakoľko podľa názoru súdu v takom prípade jednoducho nevznikne žiadny nárok na náhradu škody, keďže za poskytnuté právne služby sa v takom prípade nič neuhradilo, teda nevznikla žiadna skutočná škoda.

47. V tejto otázke je možné porovnať závery konajúceho súdu s rozsudkom Okresného súdu Košice – okolie sp. zn. 16C/294/2014 z 27.07.2018 a potvrdzujúceho rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 26.02.2019 sp. zn. 5Co 409/2018 (NS SR dovolanie odmietol sp. zn. 8Cdo/134/2019 z 29.10.2019), z ktorých vyplýva, že: „Súd prvej inštancie mal za to, že žalobkyňa má právo na náhradu trov právneho zastúpenia, vynaložených v trestnom konaní. Poukázal na to, že bolo irelevantné, či išlo o prípad nutnej obhajoby alebo nie, pretože právo obvineného zvoliť si obhajcu v trestnom konaní je súčasťou ústavného práva na právnu pomoc (čl. 47 ods.2 Ústavy SR). Príčinná súvislosť medzi takto vzniknutou škodou u „žalobkyni“ a trestným stíhaním je nepochybná, keďže bez prebiehajúceho trestného stíhania by si nebola zvolila obhajcu (k tomu pritom došlo až po doručení trestného rozkazu, keď už bola v pozícii obžalovanej).. Žalobkyňa predloženými výpismi z účtu preukázala úhradu trov obhajoby zvolenému advokátovi.“ – to sa však v predmetnej právnej veci zo strany žalobcu nestalo, žalobca nepredložil žiadny dôkaz o tom, že uhradil trovy obhajoby zvoleným advokátom.

48. K výške nároku na náhradu nemajetkovej ujmy. Žalobca si uplatnil podanou žalobou aj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 60.000 eur, ktorú rozdelil do dvoch častí. Časť vo výške 35.000 eur si uplatnil v zmysle § 17 ods. 2 a ods. 4 citovaného zákona, v zmysle ktorého náhradu nemajetkovej ujmy

v peniazoch možno priznať len vtedy, ak by samotné konštatovanie porušenia práva nebolo dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím s poukázaním na nutnosť limitácie výšky nemajetkovej ujmy podľa ods. 4. Presahujúcu časť nemajetkovej ujmy vo výške 25.000 eur si žalobca uplatnil v zmysle § 11 a § 13 ods. 2, 3 OZ. K povinnému predbežnému prerokovaniu nároku na nemajetkovú ujmu však došlo najskôr vo výške 28.000 eur žiadosťou zo dňa 11.08.2022 a v zostávajúcej časti nároku vo výške 32.000 eur došlo k prerokovaniu až na základe neskoršej žiadosti žalobcu podanej u žalovanej dňa 06.09.2024, pri oboch žiadostiach s tým výsledkom, že nárok nebude zo strany žalovanej uspokojený ani čiastočne. Podmienka predbežného prerokovania nároku príslušným orgánom tak bola splnená.

49. Je zrejmé, že okrem skutočnej škody má osoba, voči ktorej bolo nezákonné trestné stíhanie vedené, pri splnení všetkých zákonných predpokladov, spravidla aj nárok na priznanie nemajetkovej ujmy. Keďže z. č. 514/2003 Z. z. je lex specialis vo vzťahu ku všeobecnej právnej úprave nemajetkovej ujmy v OZ, súd bol toho názoru, že v prvom rade bolo potrebné skúmať naplnenie predpokladov pre priznanie nemajetkovej ujmy podľa § 17 ods. 2 a 3 z. č. 514/2003 Z. z. Tak ako v iných prípadoch, pri ktorých dochádza k uplatneniu náhrady za nemajetkovú ujmu, aj v tomto prípade platí, že existenciu nemajetkovej ujmy musí preukázať poškodená osoba, teda v danom prípade žalobca.

50. Najvyšší súd SR vo vzťahu k dôkaznému bremenu poškodeného pri preukazovaní existencie nemajetkovej ujmy vzniknutej v súvislosti s nezákonným trestným stíhaním uviedol, že „každé trestné stíhanie negatívne ovplyvňuje spoločenský, pracovný a osobný život stíhaného, a to bez ohľadu na jeho výsledok, teda aj je spôsobilé bez ďalšieho vyvolať vznik nemajetkovej ujmy najmä v takom prípade, ak sa preukáže, že bolo od začiatku nezákonné“ (viď napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR z 27. augusta 2019, sp. zn. 4Cdo/125/2019).

51. To znamená, že už samotné nezákonné trestné stíhanie je determinantom, ktoré nemajetkovú ujmu bez pochýb zapríčiňuje a spôsobuje. Dokazovanie by sa tak následne malo zamerať už iba na konkrétnu výšku sumy priznanú ako náhradu za nemajetkovú ujmu. Stanovenie konkrétnej sumy je vždy v kompetencii konajúceho súdu a posudzuje sa individuálne, prípad od prípadu. Pre približnú ilustráciu je však možné poukázať na niektoré rozhodnutia súdov, ktorých právna veta je dostatočne všeobecná a preto použiteľná analogicky aj v iných prípadoch.

52. Ústavný súd SR v náleze zo dňa 24.01.2017, sp. zn. III. ÚS 754/2016 uviedol, že „nemožno považovať odškodnenie zostávajúcich 52 mesiacov trvania trestného stíhania sumou 620 eur za mesiac trvania trestného stíhania za neadekvátne“. V uvedenom rozhodnutí Ústavný súd SR nepovažoval za neprimeranú náhradu za nemajetkovú ujmu vo výške 620 eur za každý mesiac nezákonného trestného stíhania (pre porovnanie v prípade väzobného stíhania môže byť táto suma vo výške 1.000 eur).

53. Iný názor na výšku priznanej sumy za vzniknutú nemajetkovú ujmu mal Krajský súd v Trnave v rozhodnutí zo dňa 16.03.2021, sp. zn. 11Co/66/2020, v ktorom priznal náhradu nemajetkovej ujmy za nezákonné trestné stíhanie vo výške 500 eur za každý rok vedeného trestného stíhania. Krajský súd v Košiciach v rozhodnutí zo dňa 06.03.2019, sp. zn. 1Co/169/2018 priznal náhradu nemajetkovej ujmy za nezákonné trestné stíhanie v trvaní viac ako 3 roky v celkovej výške 2.500 eur (t. j. približne 833 eur za každý rok trestného stíhania).

54. Súd uzavrel, že v prejednávanej veci samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na spôsobenú ujmu v podobe 4 roky trvajúceho nezákonného trestného stíhania s hrozbou nepodmienečného trestu odňatia slobody, a jednak že nie je možné vzhľadom na značný časový odstup túto vzniknutú ujmu uspokojiť inak ako priznaním peňažnej náhrady.

55. V danom prípade bolo vedené nezákonné trestné stíhanie od 11.04.2018 (vydané uznesenie o vznesení obvinenia) do 29.03.2022 (právoplatnosť oslobodzujúceho rozsudku), takmer 4 plné roky (bez pár dní), čo je nepochybne dlhá doba, po ktorú bol žalobca vystavený nezákonnému trestnému stíhaniu, hoci nie väzobnému. Navyše žalobcovi bolo vznesené obvinenie pre zločin vydierania v druhom odseku teda závažnejším spôsobom spáchania skutku, pre ktorý bol následne aj v súdnom konaní stíhaný ako obžalovaný z trestného činu, ktorý bol kvalifikovaný ako zločin vydierania spáchaný so zbraňou, teda za takýto závažný trestný čin mu hrozila trestná sadzba od 4 do 10 rokov nepodmienečného trestu odňatia slobody. Žalobca dovtedy nebol trestne stíhaný.

56. Súd pri určení výšky nemajetkovej ujmy vzal v úvahu vplyv trestného stíhania na zdravie poškodeného, predovšetkým na jeho psychickú stránku. Ako vyplýva z lekárskej správy psychiatričky F. H. zo dňa 12.06.2018, tá v rámci objektívneho nálezu konštatovala u žalobcu pocity strachu, neschopnosti zvládnuť súčasnú situáciu, obavy z budúcnosti s diagnostickým záverom o adaptačných poruchách a predpísaním medikamentóznej liečby. O pocitoch strachu, stresu a tlaku vypovedal aj žalobca vo svojom výsluchu a tiež ich potvrdila v čestnom vyhlásení aj svedkyňa – matka žalobcu. Vzhľadom k tomu, že obvinenie bolo žalobcovi vznesené uznesením zo dňa 11.04.2018, je možné ustáliť, že nezákonné rozhodnutie je v príčinnej súvislosti so vznikom ujmy prejavujúcej sa v psychickej rovine u žalobcu. Na druhej strane však súd dodáva, že prihliadol aj na to, že žalobca navštevoval psychológa aj pred vznesením obvinenia v súvislosti s rozchodom s priateľkou ako žalobca sám uviedol v rámci anamnézy pri vyšetrení dňa 12.06.2018, sama F. H. v objektívnom náleze opisuje, že je u žalobcu prítomný afektívny emotívny doprovod a že jeho osobnosť sa javí senzitívne štruktúrovaná, z čoho je možné dovodiť veľmi silné subjektívne emotívne preciťovanie žalobcu, čo nemusí byť bežne prítomné u každej inej fyzickej osoby. Súd tiež pripomína, že žalobca nepreukázal vznik žiadnych trvalých negatívnych dôsledkov na jeho psychické zdravie. Súd v tej súvislosti zamietol návrh žalobcu na vykonanie znaleckého dokazovania za účelom posúdenia psychického stavu žalobcu a to znalcom z odboru psychológia a to z dôvodu, že takýto návrh bol podaný neskoro v záverečnej fáze konania pred záverečnými rečami a vyhlásením konečného rozhodnutia, pričom nič nebránilo právnemu zástupcovi žalobcu takýto návrh podať skôr v rámci viacerých písomných podaní adresovaných súdu v tejto veci. Zároveň nič nebránilo žalobcovi, aby si takýto dôkaz znaleckým posudkom zaobstaral sám a včas ho predložil súdu najneskôr spolu s replikou v rámci včasného uplatnenia prostriedkov procesného útoku na podporu svojich tvrdení tvrdených v žalobe. Podanie návrhu žalobcu na doplnenie dokazovania o nariadenie znaleckého dokazovania zo strany súdu tak bolo urobené neskoro a nebolo preukázané, že by žalobca nemohol tento dôkaz zaobstarať a predložiť súdu skôr, preto takýto návrh nepripustil a zamietol ho.

57. Pokiaľ ide o celkovú výšku žalobcom uplatnenej nemajetkovej ujmy súd vychádzal ďalej z toho, že žalobca v konaní nepreukázal, aký reálny dopad, resp. aké reálne negatívne následky, malo prebiehajúce trestné stíhanie na jeho osobný, rodinný, pracovný život alebo na jeho spoločenské uplatnenie. Za tým účelom nenavrhol vypočuť, okrem svojej matky, ktorej výsluch sa však nemohol zrealizovať zo zdravotných dôvodov, žiadnych svedkov z prostredia jeho rodiny, kolegov, kamarátov. Nebolo preukázané, že rozpad vzťahu, o ktorom píše svedkyňa – matka žalobcu v čestnom vyhlásení, by bol v priamej príčinnej súvislosti s nezákonným trestným stíhaním. Žalobca nepreukázal priamu príčinnú súvislosť ani medzi trestným stíhaním a skončením pracovného pomeru so zamestnávateľom. Sám vo výsluchu uviedol, že pracovný pomer so zamestnávateľom sa rozhodol ukončiť dohodou a to k 31.12.2019 a z ničoho nevyplynulo, že by sa tak stalo v súvislosti s nezákonným trestným stíhaním. Navyše žalobca uviedol, že kolegovia brali informáciu o jeho stíhaní normálne s nadsázkou a s niektorými sa na tom aj zasmiali. Nebolo preukázané ani to, že jeho spoločenské uplatnenie sa akýmkoľvek spôsobom v dôsledku trestného stíhania zhoršilo. Argumentácia žalobcu tak zostala len v rovine jeho tvrdení a subjektívnych pocitov. Súd preto uzavrel, že pokiaľ ide o širšie negatívne dôsledky spôsobené vedením nezákonného trestného stíhania, tieto žalobca nepreukázal a neuniesol tak dôkazné bremeno, za čo musí niesť zodpovednosť v podobe zamietnutia uplatneného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy vo zvyšnej nepriznanej časti. Súd zdôrazňuje, že v prípade žalobcu nešlo o väzobné stíhanie, čo má významný vplyv na výšku odškodnenia. Ďalej nebolo v konaní preukázané, že by nezákonné trestné stíhanie malo dopad na rodinné vzťahy, s matkou sa mu vzťah nijako nezhoršil a pokiaľ ide o starého otca a tvrdenie, že žalobcu kvôli trestnému stíhaniu vydedil, súd poukazuje na to, že z notárskej zápisnice vyplýva niečo iné, a to, že matku žalobcu vydedil z dôvodu, že sa o neho príkladne nestarala, odsťahovala sa do cudziny a nekontaktovala sa s ním a zároveň vydedil aj jej potomkov. Z uvedeného rozhodne nemožno vyčítať žiadnu príčinnú súvislosť medzi vydedením a trestným stíhaním žalobcu.

58. Súd tak na účely rozhodovania o výške nemajetkovej ujmy dospel vlastnou úvahou k záveru a po zohľadnení všetkých vyššie uvedených faktorov ustálil, že štandardná základná výška takejto ujmy je 2.500 eur za rok trestného stíhania, t. j. za 4 roky nezákonného trestného stíhania predstavuje výška nemajetkovej ujmy sumu 10.000 eur.

59. Limitácia podľa 17 ods. 4 z. č. 514/2003 Z. z. nebola v danom prípade vôbec vykonaná, vo zvyšku nemajetkovej ujmy uplatnenej v zmysle z. č. 514/2003 Z. z. súd žalobu zamietol z dôvodu, že nebola

dôvodná a predmetné zákonné ustanovenie neaplikoval. Preto súd ani neprerušil konanie a nepodal návrh na začatie konania o (ne)súlade právnych predpisov na ÚS SR.

60. Ustanovenie § 13 ods. 2 OZ umožňuje náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, ak iné formy zadosťučinenia (napr. ospravedlnenie) nestačia. Nezákonné trestné stíhanie môže spôsobiť nemajetkovú ujmu, keďže obvykle zasahuje do osobnosti človeka, psychiky a spoločenského statusu. V konaní je však potrebné preukázať akým konkrétnym spôsobom.

61. V prejednávanej veci počas konania žalobca vôbec nepreukázal vznik niektorého z takýchto následkov, ktorými by bolo možné odôvodniť zníženie jeho dôstojnosti alebo vážnosti v spoločnosti alebo poškodenie cti v značnej miere, ktorá by odôvodňovala vznik nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa OZ. Naopak, je nutné skonštatovať, že žalobca neodôvodnil vznik nemajetkovej ujmy podľa Občianskeho zákonníka žiadnymi relevantnými skutkovými tvrdeniami, ktoré by odôvodňovali priznanie nemajetkovej ujmy nad rámec z. č. 514/2003 Z. z., a preto súd nárok uplatnený v presahujúcej výške (25.000 eur) podľa OZ zamietol ako nedôvodný, neopodstatnený a neprimeraný.

62. Súd rozhodne nespochybňuje, že nezákonné trestné stíhanie bolo spôsobilé privodiť žalobcovi nemajetkovú ujmu, ale je na žalobcovi, aby vznik a výšku nemajetkovej ujmy, ako aj skutočnosť, že mu vznikla nemajetková ujma v priamej príčinnej súvislosti s uznesením o vznesení obvinenia a nezákonným trestným konaním, preukázal a tým preukázateľne odôvodnil celú výšku požadovanej finančnej satisfakcie, čo sa v danom prípade nestalo.

63. Žalobcov argument, že „nakoľko z. č. 514/2003 Z. z. neumožňuje poskytnutie formy zadosťučinenia, ktorá by dostatočným spôsobom tieto následky odstránila, žalobcovi nezostáva iná možnosť, ako domáhať sa v presahujúcej výške aj podľa OZ poskytnutia peňažnej náhrady za nemajetkovú ujmu, ktorej poskytnutie mu aspoň umožní viesť riadny život na dôstojnej životnej úrovni tak, aby mal zabezpečený dostatok finančných prostriedkov na úhradu každodenných bežných výdavkov pre seba a svoju rodinu“ je neprípustný, nakoľko priznanie nemajetkovej ujmy podľa OZ, a ani podľa z. č. 514/2003 Z. z., neslúži takémuto účelu ako si to mylne žalobca vysvetlil, že sa mu tým zabezpečí dostatok finančných prostriedkov na úhradu jeho výdavkov.

64. Súd priznal nemajetkovú ujmu v peniazoch vo výške 10.000 eur tak, aby bola naplnená požiadavka zabezpečujúca účinné primerané zadosťučinenie za vzniknutú nemajetkovú ujmu, ako aj požiadavka nezneužívania tohto právneho prostriedku na neprípustné obohacovanie. Súd zdôrazňuje, že požadovaná výška náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch zodpovedá všeobecne zdieľanej predstave spravodlivosti a slušnosti, neporušuje princíp primeranosti k iným odškodneniam, zohľadňuje osobitosť prejednávaného prípadu, nevytvára priestor na obohatenie sa žalobcu, ale znamená pre neho spravodlivé zadosťučinenie, pretože je primeraná intenzite ujmy danej dĺžkou trvania zásahu a potenciálnou hrozbou nepodmienečného trestu odňatia slobody.

65. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení aj úroky z omeškania, ktorých výška je určená v súlade s § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. v znení účinnom od 01.02.2013 zvýšenej o 5 percentuálnych bodov. Pokiaľ náhrada nemajetkovej ujmy nebola poskytnutá riadne a včas (v predsúdnom konaní), tak sa odchýlila od svojej riadnej reparačnej funkcie, ktorá v súdnom rozhodnutá musí byť vykompenzovaná prislúchajúcim úrokom z omeškania (bližšie pozri v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 4Cdo/257/2019, aprobovaný Ústavným súdom SR, sp. zn. III. ÚS 443/2022, porovnaj aj s nálezom Ústavného súdu ČR sp. zn. II. ÚS 2149/2017). Žalobca požadoval úroky z omeškania až odo dňa nasledujúceho po oznámení dňa 09.01.2023 zo strany žalovanej, že na opakovanú žiadosť, resp. jej doplnenie, v rámci predbežného prerokovania nároku nebude prihliadať, t. j. odo dňa 10.01.2023. Tento nárok žalobcu súd považoval za dôvodný z priznanej sumy nemajetkovej ujmy vo výške 10.000 eur, a preto žalobcovi priznal úroky z omeškania v zákonnej výške tak, ako je uvedené vo výroku I. tohto rozsudku a vo zvyšku uplatnených úrokov z omeškania z nepriznaných nárokov žalobu zamietol.

66. Lehotu na plnenie určil súd do 30 dní od právoplatnosti rozsudku z dôvodov uvedených žalovanou spočívajúcich v administratívnom procese úhrady prisúdenej čiastky žalobcovi.

67. Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody súd rozhodol tak, že žalobe v časti uplatneného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy vyhovel čo do výšky 10.000 eur spolu s príslušenstvom a vo zvyšku žalobu zamietol.

68. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 255 ods. 2 CSP podľa pomeru úspechu vo veci samostatnými výrokmi o každom uplatnenom nároku. V konaní boli uplatnené žalobcom dva samostatné nároky – na náhradu škody a na náhradu nemajetkovej ujmy. Žalovaná mala plný úspech pokiaľ ide o nárok na náhradu škody, avšak keďže jej v konaní žiadne trovy nevznikli, súd rovno rozhodol tak, že jej náhradu trov konania v tejto časti nepriznal. Žalobca mal plný úspech pokiaľ ide o nárok na náhradu nemajetkovej ujmy (hoci nebola priznaná v celej požadovanej výške 60.000 eur, avšak úspech tohto nároku závisí od voľnej úvahy súdu, preto aj nárok priznaný v inej výške ako uplatnenej, sa považuje za plný úspech), preto mu súd voči žalovanej priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu z priznanej sumy 10.000 eur.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. (§ 362 ods. 1 CSP)

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 359 CSP)

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné. (§ 358 CSP)

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 364 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
(§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 365 ods. 3 CSP)

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak
a) sa týkajú procesných podmienok,
b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, alebo
d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.
(§ 366 CSP)

Exekúciu možno vykonať na návrh toho, kto je oprávnený požadovať splnenie nároku z exekučného titulu preto, že povinný dobrovoľne nesplnil to, čo mu exekučný titul ukladá. (§ 48 ods. 2 veta prvá zákona č. 233/1995 Z. z.)